

Vnútropolitická situácia v Československu pred konaním Mníchovskej konferencie

Mgr. LUBOŠ TRESA

Ústav teórie práva Gustava Radbrucha, právnická fakulta univerzity
Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

DOI: <https://doi.org/10.24132/ZCU.NADEJE.2022.720-729>

Kľúčové slová:

Mníchovská dohoda, Nemecko, Československá republika, Edvard Beneš, dejiny,
právo, Sudetonemecká strana, Konrad Henlein

Úvod

Nie je veľa udalostí v moderných českých a slovenských dejinách, ktoré by vyvolávali a stále vyvolávajú tak veľa kontroverzných a protikladných pocitov ako tragické završenie dvadsať ročnej histórie prvej Československej republiky (ďalej len ako ČSR). Ak na septembrové udalosti roku 1938 nazrieme z pohľadu svojoľnej interpretácie českých a slovenských dejín, mohli by sme na tieto udalosti nazerať len ako na „tragický“ koniec prvej ČSR zapríčinený naivnou idealistickou politikou demokratov, ktorí svoju politiku orientovali výrazne proti nemecky. Tento pohľad je ale zarážajúci, pretože západoeurópska dejepisná veda nazera na tieto udalosti racionálne a snaží sa odôvodniť rozhodnutia prezidenta Československej republiky Edvarda Beneša z 30. septembra 1938 ako jeho logickú voľbu. Česká a slovenská historická veda sa mohla začať slobodne venovať tejto problematike v podstate až po roku 1989. Výsledok štúdií, ku ktorým česká a slovenská historická veda došla sú vo výraznej konfrontácii s mnohými postojmi, ktoré zastáva súčasná „populárna“ historická veda. Ak by sme nazerali na problematiku Mníchovskej dohody ako na problém širších medzinárodných súvislostí, tak by bolo namieste položiť si omnoho náročnejšie

a zaujímavejšie otázky (ako napríklad aký vplyv mala anexia Rakúska na vnútorné pomery v ČSR? alebo či sa dá vyhovieť Československa požiadavkám vyplývajúcim z Mníchovskej dohody považovať za takzvanú „čiastočnú kapituláciu“ voči diktátu Nemecka?), ktoré sú, ako sme uviedli, vo výraznom rozpore s vyššie uvedenými názormi. V tomto článku nás ale nebudú zaujímať medzinárodné súvislosti, ktoré viedli k Mníchovskej konferencii, ale radi by sme sa v tomto článku pokúsili stručne opísať vnútropolitickú situáciu v ČSR pred Mníchovskou dohodou a jej vplyv na samotný priebeh tejto „osudovej“ konferencie.

Politické problémy v ČSR pred osudovým septembrom roku 1938

Od roku 1935 začal na jednotu ČSR čoraz viac celkovo pôsobiť rozvrat európskych demokracií a ich premena na totalitné alebo autoritatívne štáty. Tento rozvrat v ČSR je možné vidieť na postupnom vzraste henleinovského a fašistického hnutia. Zároveň je možné vidieť na čoraz radikálnejších snahách politických zástupcov menšín dosiahnuť odtrhnutie sa od územia ČSR, na ktorom predmetné menšiny trvalo žijú. Vtedajším predstaviteľom Československej vlády bolo čoraz jasnejšie, že je potrebné týmto komplikáciám venovať zvýšenú pozornosť a hlavne sa pokúsiť ich vyriešiť tak, aby to posilnilo jednotu štátu a nie naopak, aby to nepodkopalo stabilitu samotného štátu. Československé vládne špičky sa pokúšali nájsť také riešenia danej politickej situácie, aby to zároveň posilnilo „základy“ ČSR natoľko, aby odolala akejkoľvek diplomatickej kríze alebo aj priamemu ozbrojenému konfliktu.

Je potreba skonštatovať, že ČSR mala veľmi kvalitnú a pokrokovú ústavu a z hľadiska národnostných menšín boli ustanovenia tejto ústavy veľmi slušné. Ústava bola veľmi demokratická, bolo v nej zakotvené dôsledné pomerné zastúpenie menšín na politickom živote v ČSR. Je možné uviesť, že ústava ČSR garantovala tak rozsiahle práva pre menšiny žijúce na jej území, že je možné tvrdiť, že nikde inde nebolo s menšinami vo tedajšej Európe zaobchádzané na takej úrovni, ako tomu bolo v ČSR.

Podľa názoru Edvarda Beneša, k „úplnému“ vyriešeniu menšinovej otázky chýbali tri veci.

1. Prvou vecou bola liberálnejšia úprava právnych predpisov v oblasti verejnej správy v prospech menšín. Pod týmto mal Edvard Beneš na myslí

ústretovejšiu legislatívnu úpravu jazykového zákona alebo zákona proti násilnému odnáródňovaniu.

2. Druhou vecou bolo dôsledné dodržiavanie proporcionality pri menovaní úradníkov a štátnych zriadenecov a taktiež pri rozdeľovaní štátneho rozpočtu.
3. Treťou a zároveň poslednou vecou bolo zdokonalenie v uplatňovaní princípu samosprávy, ktorý síce bol v ústave zakotvený, ale absentovala regionálna decentralizácia.

Edvard Beneš bol presvedčený o tom, že ak by sa tieto tri zásady dôsledne a svedomito uplatnili, premenila by sa postupne ČSR v štát, ktorý je skutočne štátom seberovných, rovnoprávných a spoločne vládnuccich občanov. Po zvolení Edvarda Beneša do funkcie prezidenta, začal prezident presadzovať svoje politické zámery tak, aby sa jeho vyššie spomenuté politické zámery čo najskôr a čo najpodrobnejšie naplnili. Tento zámer hodlal uskutočniť po jednotlivých etapách. Zároveň si prezident Edvard Beneš prial aby k aktuálnej koalícii pristúpila aj Slovenská ľudová strana a aby komunistická strana (nachádzajúca sa v opozícii) brala na vedomie to, že v ČSR nedôjde k žiadnej „fašizácii“ (nedôjde k premene ČSR na fašistický štát) republiky. Prezident mal taktiež v pláne aby tri aktivistické nemecké strany (sociálny demokrati, katolíci a agrárci) spolupracovali trvalo v aktuálnej vláde a aby sa útokom Henleinovej nacistickej strany dokázali čo možno najlepšie brániť. Prezident Edvard Beneš považoval za svoju povinnosť uskutočňovať takú všeobecnú politiku v republike, aby bola prijateľná pre všetky politické strany, ktoré mali jasný demokratický politický program.¹

K tomu aby aktivistické nemecké strany videli, že ich požiadavky nebudú zanedbané slúžila známa dohoda Koaličných strán z 18. februára 1937. V tento deň predmetné strany predložili vláde memorandum obsahujúce ich požiadavky vo veciach politických, hospodárskych, sociálnych, kultúrnych a jazykových. Vláda ČSR akceptovala tieto požiadavky a vydala o tom 20. februára 1937 zvláštne komuniké, ktoré obsahovalo základné smernice menšinovej politiky, podľa ktorých vláda hodlala naďalej postupovať. Tvorili spolu s vyššie uvedeným memorandom to, čo je známe ako dohoda z 18. februára 1937 medzi Československou vládou a nemeckými aktivistickými stranami. Predmetná dohoda bola veľkým krokom napred a znamenala posilnenie spolupráce

---

¹ BENEŠ, Edvard. *Mnichovské dny. Paměti*. Svoboda, 1968, s. 10–11.

jednotlivých národností v štáte vo chvíli, keď sa všade hovorilo o príchode veľkej politickej krízy.²

Československá vláda taktiež venovala veľkú pozornosť „Slovenským záležitostiam“. Veľkú iniciatívu v tomto ohľade prejavoval prezident republiky, keďže chcel mať všetky Slovenské politické strany vo vláde pre prípad veľkej medzinárodnej krízy. Fakt, že Slovenská ľudová strana sa nachádzala v koalícii vládnych strán bol veľkým ukazovateľom toho, že dohoda s touto stranou bude možná. Prezident Edvard Beneš už v roku 1936 niekoľkokrát naznačil (hlavne pri svojich prejavoch k diplomatickému zboru), že vyššie uvedené politické ciele a ich naplnenie považuje za svoju osobnú povinnosť a že ich má v pláne spolu v súčinnosti s vládou naplniť. Prezident republiky bol presvedčený o tom, že ak bude zachovaný mier v Európe, bude možné do 10 rokov všetky vyššie uvedené ciele efektívne vyriešiť a tým pádom definitívne upevniť reputáciu ČSR, získanú za vlády T. G. Masaryka, ako štátu demokratického, ktorý sa správa k svojim národnostiam, ktorého územie obývajú, spravodlivo. Ak by ale predsa len nastal ozbrojený konflikt v Európe, videl prezident republiky v naplnení týchto cieľov dostatočnú vnútornú konsolidáciu, ktorá by zabezpečila jednotu ČSR. Ako sám prezident Edvard Beneš povedal, „*Uvedené reformy mali byť cenou, ktorú za to zaplatíme*“.³

Dôležitosť pohraničného územia ČSR bola už v období, keď bol Edvard Beneš ministrom zahraničných vecí, deklarovaná ako nevyhnutné územie, bez ktorej by ČSR dokázala existovať len s veľkými hospodárskymi problémami. Bolo veľmi dôležité, aby aj okolité krajiny chápali, že strata týchto území, kde žila značná nemecká menšina by bola pre ČSR veľmi problematická. Netreba zabúdať, že veľký odporcovia vzniku ČSR (najmä Nemecko a Maďarsko) sa nedokázali vysporiadať s jej existenciou a stále sa pokúšali aj v medzivojnovom období čo najviac komplikovať existenciu a chod ČSR. Treba poukázať na fakt, že verejná mienka občanov ČSR a taktiež politické strany nechápali dostatočne závažnosť a dôležitosť vyššie opísaného problému, pretože jednoducho si neboli vedomí toho, že takýto problém vôbec existuje. Predmetného problému si bol ako sme uviedli vyššie vedomý v podstate len Edvard Beneš, ktorý ale za to znášal kritiku,⁴ keďže hlavne po nastúpení do prezidentského postu vykonával politiku tak,

---

² BENEŠ, Edvard. *Mnichovské dny. Paměti*. Svoboda, 1968, s. 19–25.

³ BYSTRICKÝ Valerián. *Slovensko a Mnichov*. IN: NĚMEČEK, Ján (ed.). *Mnichovská dohoda cesta k destrukci demokracie v Evropě*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2004, s. 164–166.

⁴ Označovali ho za germanofila.

aby v týchto pohraničných oblastiach nevznikali separatistické tendencie a aby bola ČSR čo možno najviac jednotná, keďže v tej dobe čo raz viac bolo jasné, že sa v Európe schyľuje k ďalšiemu ozbrojenému konfliktu. Prezident Edvard Beneš sa snažil formulovať svoju politiku tak, aby nebol vyvolaný ozbrojený konflikt kvôli „naším Nemcom“ žijúcim v pohraničných oblastiach. Ak by ale došlo ku ozbrojenému konfliktu medzi Nemeckom a ČSR, chcel prezident republiky, aby tento konflikt bol „jasným konfliktom“, ktorý by bol vnímaný ako všeobecný konflikt a nie ako konflikt vedený len kvôli nejakému lokálnemu sporu.⁵

Politický život a kríza demokracie v ČSR v „predvečer“ Mníchovskej konferencie

Dôležité je sa taktiež pozrieť na to, ako sa vyvíjal politický život v medzivojnovom období, ale hlavne po roku 1933. Zameriame sa hlavne na politický boj medzi komunizmom, fašizmom a vládnucou demokraciou. Ak by sme to mali zhodnotiť čo najvšeobecnejšie tak fašizmus dúfal vo víťazstvo svojich myšlienok a tendencií a čakal na to, kedy sa mu začne podvoľovať vládnuca demokratická moc. V ČSR bol fašizmus a jeho postoje reprezentované napríklad Národní obcou fašistickou. Komunizmus (reprezentovaný Komunistickou stranou Česko-Slovenska) v ČSR bol do roku 1935 veľmi radikálny a zároveň krajne opozičný. Po podpísaní Zmluvy o vzájomnej pomoci v roku 1935 so Sovietskym zväzom a po zmiernení sovietskej politiky voči štátom západnej Európy, zmiernila komunistická strana svoju politiku aj na území ČSR. Jasným znakom toho, že komunistická strana zmierňuje svoje politické pôsobenie je aj fakt, že aktívne vystupovala v prezidentských voľbách v roku 1935.⁶

Vládne demokratické strany boli, dá sa povedať v podstate nejednotné aj keď sa to navonok úplne neprejavovalo, respektíve sa to vedome zakrývalo. Spomínaná nejednota týchto vládnych demokratických strán bola viditeľná najmä pri stále sa zhoršujúcej spolupráci vo vláde a taktiež v koalícii, kde sa čoraz viac formovali dva protichodné bloky. Pravý blok bol tvorený stranou agrárnou, živnostenskou a národne demokratickou zatiaľ čo ľavý blok bol tvorený

---

⁵ CAQUET P. E. *Zvon zrady. Mníchovská dohoda a Československo 1938*. Jota, 2020, s. 57–61.

⁶ HARNA Josef. *Vnitropolitické souvislosti Mnichova. K diskusím o „krizi demokracie“ v Československu*. IN: NĚMEČEK, Ján (ed.). *Mníchovská dohoda cesta k destrukci demokracie v Evropě*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2004, s. 195.

stranami sociálnych demokratov, stranou ľudovou, československými socialistami a katolíkmí. „Pravý blok“ uvažoval už v roku 1934 o možnosti vytvorenia novej vládnej väčšiny, z ktorej by boli vylúčené obe socialistické strany (samozrejme aj nemecký sociálny demokrati) a boli by nahradené Sudet-nemeckou stranou a Hlinkovou slovenskou ľudovou stranou. Ak by sa tento plán naplnil, znamenalo by to vážny politický odklon od dvadsaťročnej masarykovskej politickej tradície a znamenalo by to vážny ideový otras v celej ČSR, ktorý by viedol k istému druhu „fašizácie“ republiky. Čiastočne bol tento plán aj naplnený, keďže československá pravica súhlasila s registráciou Sudetonemeckej strany pred voľbami v roku 1935 a zároveň uzavrela volebnú dohodu s Hlinkovou slovenskou ľudovou stranou. Výsledok týchto volieb ale neumožnil ďalšie napĺňanie plánu „pravého bloku“ keďže sa nepredpokladal tak masívny úspech Sudet nemeckej strany v týchto voľbách. Pravicové strany si uvedomovali, že spolupráca s takouto stranou by znamenala národné ohrozenie a zároveň by mohlo dôjsť k veľmi negatívnej reakcii zo strany verejnej mienky.⁷

„Lavý blok“ bol voľbami z roku 1935 proti očakávaniu pravice o trochu posilnený a nebolo preto až tak jednoduché tieto strany jednoducho vylúčiť z vládnej koalície. Ani Hlinková slovenská ľudová strana k očakávanému politickému vývoju „pravého bloku“ nijako neprispela a aj napriek volebnej dohode s pravickou, bola aj naďalej veľmi politicky nedisciplinovaná a nespoľahlivá. Vyššie opísaná situácia ale neznamenala to, že sa pravica od plánu vytvorenia novej väčšiny odklonila. „Pravý blok“ sa rozhodol, že s realizáciou svojho plánu bude čakať na vhodnejšiu príležitosť.⁸

Ako bolo uvedené vyššie, všetky tieto udalosti spôsobovali na politickej scéne ČSR a hlavne v koalícii značnú nejednotu a neistotu. Európske udalosti počnúc od roku 1935 do roku 1937 túto politickú krízu len podporovali a prehľbovali a zároveň podporovali zámery „pravého bloku“ odkloniť sa od zavedenej politickej tradície ČSR smerom k totalitnejšiemu štátnemu zriadeniu. Táto vnútorná neistota medzi politickými stranami v ČSR spôsobila vznik veľkej nedôvery medzi nimi, čo spôsobilo to, že vládna koalícia ku koncu roku 1937 a počas roku 1938 bola výrazne ochromená a jej vládna činnosť bola spomaľovaná tak, že táto koalícia bola prakticky neúčinná. To ČSR v týchto ťažkých časoch značne oslabovalo, keďže okolité diktatúry, ktoré ohrozovali buď priamo alebo nepriamo existenciu ČSR fungovali až s „chorobnou“ efektivitou. Je pravda, že

---

⁷ CAQUET P. E. *Zvon zrady. Mnichovská dohoda a Československo 1938*. Jota, 2020, s. 42–43.

⁸ BENEŠ, Edvard. *Mnichovské dny. Paměti*. Svoboda, 1968, s. 19–25.

koaličný a vládny systém ČSR aj napriek koalíčnej kríze stále ctil a dodržiaval zásady demokracie, ale bol vzhľadom na medzinárodno-politickú situáciu od jari 1938 neúčinný a neefektívny, keďže v tých časoch bolo potrebné prijímať rýchle a v čo najväčšej možnej miere bezchybné rozhodnutia.

Táto vyššie opísaná problematika zavinila, že medzinárodné postavenie a vplyv ČSR v roku 1938 sa značne skomplikoval. Tento problém vytýkali ČSR aj jej najbližší spojenci (Veľká Británia a Francúzsko). Hlavným problémom bolo príliš pomalé a neefektívne riešenie menšinovej otázky v ČSR. Tento závažný problém, ktorý mali na svedomí podľa názoru Edvarda Beneša všetky koalíčné strany vládnuce od roku 1930 do roku 1938 využili odporcovia ČSR v Nemecku, Maďarsku ale aj vo Veľkej Británii a Francúzsku ako argument, že ČSR vedome odkladá riešenie tejto problematiky a že ju nemá v pláne ani v budúcnosti riešiť. Prezident Edvard Beneš osobne počas rokov 1937 a 1938 využíval všetok svoj vplyv na „pravý blok“ a aj „ľavý blok“ vládnej koalície na vyriešenie tejto nepriaznivej situácie. Treba upozorniť na rozkol názorov v „pravom boku“ kde jedná časť pravice zastávala názor, že by mali byť k úzkej vládnej spolupráci pozvaní predstavitelia Sudetskej nemeckej strany. Prezident Edvard Beneš považoval tento postoj za dosť „naivný“ keďže sa podľa jeho názoru nedalo očakávať, že by sa tým celý nemecký problém vyriešil a zároveň by sa Nemecko týmto krokom uspokojilo. Druhá časť pravice a väčšina predstaviteľov „ľavého bloku“ vnímali každú ďalšiu dohodu s Nemeckom ako počiatok „fašizovania“ ČSR a tým pádom sa stavali proti tomu.⁹

V tejto namáhavej situácii prezident Edvard Beneš pôsobil na obe strany pravice tak, aby sa jedna strana pravice nedohadovala so Sudetonemeckou stranou a tým pádom nenaletela pokusom Nemecka ovládnuť ČSR. Na druhú stranu pravice pôsobil tak, aby svojou neústupčivosťou nevyvolala u spojencov ČSR dojem, že vláda ČSR je v predmetnej problematike krátkozrako neústupná a že nechápe snahy západných spojencov ČSR vyvarovať sa rozpútania ozbrojeného konfliktu s Nemeckom a že v podstate potvrdzuje oprávnenosť Nemeckých a Henleinovských nárokov. Paradoxným javom, ktorý v tejto otázke nastal bolo to, že napriek tomu, že prezident Edvard Beneš chcel riešiť vzniknutý menšinový problém (plánoval to riešiť skrz takzvaný národnostný štatút, ktorý by viedol k decentralizácii zemí v zemskej samospráve), boli on a jeho vláda kritizovaní zahraničnými mocnosťami (hlavne Nemeckom, Francúzskom a Veľkou

---

⁹ BYSTRICKÝ Valerián. *Od autonómie k vzniku Slovenského štátu*. Prodama, 2008, s. 75–76.

Britániou), že nepodnikajú žiadne konkrétne kroky, ktoré by viedli k vyriešeniu danej situácie. K tomu aby bol spomínaný národnostný štatút vytvorený musel hlavne prezident ČSR vynaložiť enormné úsilie na to, aby presvedčil pravicu, že menšinový problém treba riešiť pomocou tohto štatútu. To bola jedna z príčin, ktorá viedla k tomu, že práve prezident ČSR v záverečných politických bojoch s nacistami v ČSR jednal až príliš často sám, keďže vláda bola príliš nejednotná v politických názoroch, čo viedlo ako sme vyššie uviedli k jej absolútnej neefektívnosti. Zložitá pozícia prezidenta ČSR sa ešte viac skomplikovala, keď v máji 1938 vláda Veľkej Británie a Francúzska sa začali obracať so svojimi diplomatickými intervenciami nie na vládu ale priamo na prezidenta ČSR. Práve kvôli týmto skutočnostiam bol prezident ČSR braný osobne na zodpovednosť, za rozhodnutia, ktoré boli ním osobne urobené a za všetko čo sa v týchto krízových časoch udialo. Prezident Edvard Beneš si ale stál za názorom, že „*ciel, ktorý som stále mal na očiach: nech sa deje čokoľvek, treba zachovať za každú cenu jednotu národa až do skončenia celého boja aspoň navonok*“ bol dosiahnutý.¹⁰

Záver

Napriek čoraz viac zhoršujúcej sa medzinárodnej situácii v roku 1938 a napriek čoraz viac napätej vnútro politickej situácii v ČSR, (ktorú sme si stručne vyššie opísali) a napriek evidentným dôkazom toho, že ozbrojený konflikt v strednej Európe bol čoraz viac nevyhnutný, v československej spoločnosti prevažovala optimistická nálada (To nám potvrdzujú aj články, ktoré boli uverejňované politickými príslušníkmi „Demokratického stredú“).

Ak sa na danú situáciu pozrieme dobovou optikou, tak je nám jasné, že československá spoločnosť si v tej dobe nemohla dovoliť defetizmus. Aj napriek tomu, že parlamentný a politický systém ČSR utrpel vďaka kritickým septembrovým udalostiam roku 1938 veľkú ranu, neznamenalo to to, že sa mala vláda ČSR v pláne úplne vzdať diktátu Nemecka a jeho spojencov. Ako ukazujú dobové nálady, spoločnosť ČSR bola aktívne pripravená brániť svoju demokraticky zvolenú vládu a svoj demokratický masarykovský politický systém, ktorý bol základným pilierom demokracie počas celej existencie prvej ČSR.

---

¹⁰ BENEŠ, Edvard. *Mnichovské dny. Paměti*. Svoboda, 1968, s. 210–217.

Vláda ČSR sa snažila všemožne vyriešiť národnostný problém, ktorý v ČSR nastal. Dá sa ale povedať, že tento politický boj o vyriešenie tohto problému bol už dopredu prehratý, keďže Henleinovej Sudetonemeckej strane a ani samotným Nemeckým politikom nešlo o vyriešenie menšinového problému v ČSR, ale šlo im o zničenie ČSR ako takej a to buď mierovou diplomaticko-politickou cestou alebo prostredníctvom Fall Grünna čiže vojenskej likvidácie ČSR.

Sme si vedomí toho, že vyššie opísaná problematika je len krátkym exkurzom, ktorý poukazuje na omnoho komplexnejšiu tému, ktorá si zaslúži samostatné podrobnejšie a hlavne rozsiahlejšie spracovanie. Vnútropolitická situácia v ČSR pred konaním Mníchovskej dohody je téma, ktorej sa budeme určite podrobnejšie venovať v ďalšom vedeckom výskume, kde máme v pláne podrobnejšie poukázať aj na to, prečo bolo riešenie národnostného problému v ČSR dopredu prehratým politickým ale aj diplomatickým bojom vlády ČSR.

***

Abstract

The domestic political situation in Czechoslovakia before the Munich Conference

Despite the increasingly deteriorating international situation in 1938 and despite the increasingly tense domestic political situation in Czechoslovakia (which we briefly described above) and despite the evident evidence that armed conflict in Central Europe is increasingly inevitable, the optimistic mood prevailed in Czechoslovak society. If we look at the given situation through the lens of the time, it is clear to us that Czechoslovak society could not afford defeatism at that time. Even though the parliamentary and political system of the Czechoslovak Republic suffered a major blow due to the critical events of September 1938, this did not mean that the government of the Czechoslovak Republic planned to completely surrender to the dictates of Germany and its allies. As the mood of the time shows, the society of Czechoslovakia was actively prepared to defend its democratically elected government and its democratic Masaryk political system, which was the basic pillar of democracy throughout the existence of the first Czechoslovakia.

The government of the Czechoslovak Republic tried in every possible way to solve the nationality problem that arose in the Czechoslovak Republic. It can be said, however, that this political struggle to solve this problem was already

lost, since Henlein's Sudeten German Party and even the German politicians themselves were not interested in solving the minority problem in Czechoslovakia, but rather in the destruction of Czechoslovakia as such, either through a peaceful diplomatic or political way or through the Fall Grün, i.e., the military liquidation of Czechoslovakia.

I am aware that the issue described above is only a short excursion that points to a much more complex topic that deserves a separate, more detailed, and especially extensive treatment. The internal political situation in Czechoslovakia before the Munich Agreement is a topic that I will certainly focus on in more detail in my rigorous work, and in this work, I plan to point out in more detail why the solution to the nationality problem in Czechoslovakia was a lost political as well as diplomatic battle of the Czechoslovakian government.